

Stortingets Utdannings- og forskningskomite

Oslo, 2.november 2017

Tilleggsnotat til statsbudsjett 2018 - forskning

Vi takker for budsjettføring i Utdannings- og forskningskomiteen 1.nov 2017 og vil gjerne benytte anledningen til å svare mer utfyllende på spørsmål fra komiteemedlemmer enn det som tiden gav anledning til der.

Vi viser også til vårt omdelte høringsinnspill av 19.oktober 2017.

Basisbevilgning til forskningsinstituttene

FFA foreslår at basisbevilgningen til alle forskningsinstituttene gis priskompensasjon og ingen kutt i 2018. For Kunnskapsdepartementets budsjett (de samfunnsvitenskapelige instituttene) gir dette en økning ut over regjeringens budsjettforslag (kap 287, post 57) på kr 9,1 mill kr i 2017, til 191,125 mill.

Vi fikk spørsmål fra komiteen ang hvordan de ulike departementene har håndtert basisbevilgningen i regjeringens budsjettforslag. Så langt vi har forstått, er budsjetteringen gjort litt ulikt i de ulike departementene som finansierer basisbevilgning til instituttene (gjennom Forskningsrådets konkurransearena). Tallene er ikke direkte sammenlignbare med 2017, etter som administrasjonsutgifter i Forskningsrådets forvaltning av midlene i 2017 ligger inne i forskningsbevilgningen, mens disse utgiftene er trukket ut og lagt på egen post i KD fra 2018.

Kunnskapsdepartementet ([samfunnsvitenskapelige institutter](#) Agderforskning, CMI, Fafo, FNI, Frischsenteret, PRIO, Institutt for samfunnsforskning (ISF), IRIS Samfunnsforskning, Møreforskning, NIFU, Nordlandsforskning, NUPI, Norut samfunn, NTNU Samfunnsforskning, SNF, SINTEF Teknologi og samfunn, Telemarksforskning, Trøndelag FoU, Uni Research, Vestlandforskning, Østfoldforskning, Østlandforskning)

- Kutter basisbevilgningen til de samfunnsvitenskapelige instituttene slik: 2017 nivået som utgangspunkt, reduserer med - 0,5% (effektivisering og avbyråkratisering i staten) + prisstigning

Nærings- og fiskeridepartementet ([teknisk-industrielle institutter](#) Chr. Michelsen Research (CMR), Institutt for energiteknikk (IFE), SINTEF Ocean AS, Norges Geotekniske Institutt (NGI), NORSAR, Norsk Regnesentral (NR), Norut Northern Research Institute AS (NORUT), NORUT Narvik, IRIS, Stiftelsen SINTEF, SINTEF Energi, SINTEF Petroleum, Tel-Tek, Uni Research AS)

- Øker basisbevilgningen til TI-institutter med 15 MNOK fra 2017 og åpner for å ta SINTEF Raufoss inn i ordningen. Det betyr 7-8 mill til SINTEF Raufoss i 2018. De resterende 7-8 mill kompenseres nesten for prisveksten på 2,5%. Dvs videreføring av 2017 nivå, ingen økning.

Klima- og miljødepartementet ([miljøinstituttene](#) Cicero, NINA, NIVA, NILU, NIKU, TØI, UniResearch, NERSC)

- Basisbevilgningen får generell styrking på 0,7 mill, er prisjustert (+ 4,4 mill) og avbyråkratisert (- 0,9 mill, 0,5%).

Landbruks- og matdepartementet ([primærnæringsinstituttene](#) Nofima, NIBIO, Veterinærinstituttet, SINTEF Ocean, Norsk institutt for bygdeforskning)

- Basisbevilgningen økes med netto 1,7%, etter priskompensasjon og avbyråkratiseringskutt 0,5%. Økningen inkluderer særlige bevilgninger til omstilling i NIBIO og flytting av Veterinærinstituttet til Ås.

Nivå på basisbevilgning til norske institutter sammenlignet med andre land

FFA foreslår videre at basisbevilgningen til instituttene trappes opp til internasjonalt nivå på 25% over en femårs periode. Opptrappingen bør starte med økning på 120 mill kr i 2018, samlet for alle instituttene som er kvalifisert for basisbevilgning i Forskningsrådet. Dvs økninger i bevilgninger fra primært NFD, men også KLD, KD og LMD.

Basisfinansieringen for de norske forskningsinstituttene er i gjennomsnitt 10%, for de teknisk-industrielle instituttene er basisbevilgningen i gjennomsnitt 7%. Til sammenligning har forskningsinstitutter som en samarbeider

med og konkurrerer med i Europa, en basisbevilgning på 25%-50%. Så lav basisbevilgning gjør det vanskelig for instituttene å forske tilstrekkelig fremtidsrettet og på tema som det ikke er finnes betalingsvilje for i dag. Lav basisbevilgning gjør at instituttene må begrense langsiktig og eksplorativ faglig utvikling og samspill med brukerne.

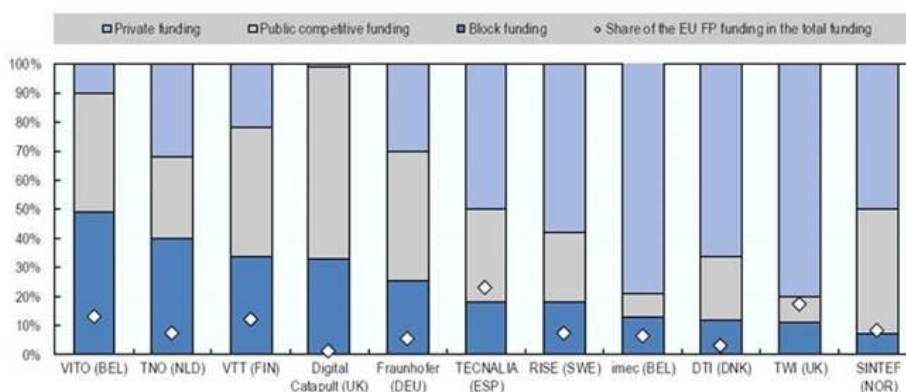
FFA mener at det må legges en forpliktende opptrappingsplan for basisbevilgning til instituttene til internasjonalt nivå for å styrke forskningsinstituttene bidrag til å møte samfunnsutfordringene. Alle forskningsinstitutter er genuint tverrfaglige og har en forskningsaktivitet som ligger nær aktørene. Instituttene er dermed viktige for å bringe ny kunnskap videre til anvendelse. Det er av stor betydning at instituttene kan tilby oppdragsforskning til næringsliv og offentlig sektor innen alle fagområder og i hele landet.

Økning til 25% over en femårsperiode innebære en slik økning (målt i 2016-tall):

Instituttgruppe	Basis-bevilgning % 2015		2018	2019	2020	2021	2022	Sum økning (til 25% av omsetning 2015)
Teknisk-industrielle	7,1 %	Økning mill kr	120	150	180	210	240	900
Miljøinstituttene	13,4 %		20	25	30	40	45	160
Primærnærings-instituttene	14,3 %		20	30	40	50	60	200
Samfunnsvitenskapelige inst	12,5 %		20	30	35	40	55	180
Sum	10,2 %		180	235	285	340	400	1440

Figuren under illustrerer internasjonalt nivå på basisbevilgning (hentet fra [OECD-rapporten](#) s.114):

Figure 4.7. Comparison of the structure of funding of selected institutes in Norway and comparator countries

Source: Data provided by Research Council of Norway (RCN)

OECD er i sin gjennomgang av det norske innovasjons- og forskningssystemet *OECD Reviews of Innovation Policy: Norway 2017*¹ tydelig i sin anbefaling (se bl.a. s.33): Basisbevilgningen til forskningsinstituttene må økes for at instituttene skal kunne ta rollen som innovasjons- og omstillingsmotor i samfunnet. Økt basisbevilgning til forskningsinstituttene er en investering som vil gi avkastning i form av nye bedrifter og nye arbeidsplasser, økt kvalitet, mer effektiv drift i privat og offentlig virksomhet, økt digitalisering, smartere måter å arbeide på.

Vi takker for denne muligheten til presisering og viderefører gjerne dialogen hvis det er ønskelig.

Vennlig hilsen

Agnes Landstad

Daglig leder

T: +47 91 54 66 10, E: agnes.landstad@abelia.no

¹ <http://www.oecd.org/norway/oecd-reviews-of-innovation-policy-norway-2017-9789264277960-en.htm>

